

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۲۸۷۱/ ۴۱۹۵۳

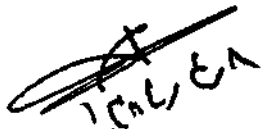
۱۳۸۴ / ۴ / ۱۳

بسمه تعالی

جناب آقای حداد عادل

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "جرایم رایانه ای" که بنا به پیشنهاد قوه قضائیه در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۵ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

۱۳۸۴

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

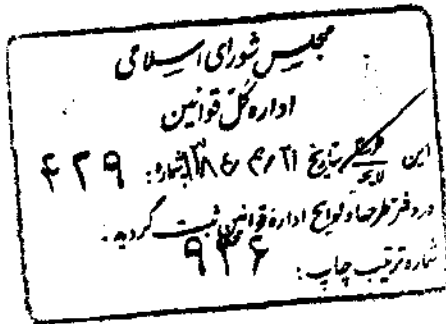
در جلسه شماره ..... مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۵
اطلام وصول گردید -

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به نبود قانون جامع لازم در زمینه برخورد قانونی با مجرمان حوزه رایانه و با عنایت به گستره وسیع فعالیتهای رایانه ای و با لحاظ سیاستهای دوره توسعه قضائی و در راستای حبس زدائی و بازاندیشی و بازنگری در سیاست جنایی تقنینی مبنی بر توسل بی رویه و افراطی به مجازات حبس و به منظور رفع خلأ قانونی و برای ضابطه مند نمودن فعالیتهای رایانه ای و فراهم نمودن بستر مناسب برای اینگونه فعالیتهای و حفظ و ارتقای وضعیت نظم و امنیت اجتماعی و در اجرای بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛ لایحه زیر جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

لایحه "جرایم رایانه ای"

بخش نخست - کلیات

ماده ۱- تعاریف:

الف - داده رایانه ای: هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم به شکلی مطلوب برای پردازش در یک سیستم رایانه ای یا مخابراتی است که باعث می شود سیستمهای ذکر شده کارکرد خود را به مرحله اجراء گذارند.

ب - داده محتوا: هر نمادی از موضوعها، مفهوماها یا دستورالعملها نظیر متن، صوت یا تصویر، چه به صورت در جریان یا ذخیره شده که به منظور برقراری ارتباط میان سیستمهای رایانه ای یا پردازش توسط شخص یا سیستم رایانه ای به کار گرفته شده و به وسیله سیستم رایانه ای ایجاد شود.

ج - داده حاصل از مبادله داده محتوا: هر گونه داده ای که توسط رایانه ها در زنجیره ارتباطات تولید می شود تا ارتباطی را از مبدأ تا مقصد مسیریابی کند و شامل مبدأ ارتباط، مقصد، مسیر، زمان، تاریخ، اندازه، مدت، زمان و نوع خدمات اصلی و نظایر آن خواهد بود.

د - اطلاعات: عبارت است از داده های پردازش شده قابل فهم برای انسان یا سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی.

ه - اطلاعات کاربر: هر گونه اطلاعاتی که در اختیار ارایه کننده خدمات باشد و مربوط به مشترک آن خدمات بوده و شامل نوع خدمات ارتباطی و پیش نیازهای فنی و دوره استفاده از آن خدمات، هویت مشترک، آدرس جغرافیایی یا پستی یا IP، شماره تلفن و سایر مشخصات شخصی وی می باشد.

جمهوری اسلامی ایران رئیس جمهور

- و - سیستم رایانه ای: هر نوع دستگاه با مجموعه ای از دستگاههای متصل سخت افزاری - نرم افزاری است که از طریق اجرای برنامه های پردازش خودکار داده عمل می کند.
- ز - سیستم مخابراتی: هر نوع دستگاه یا مجموعه ای از دستگاهها برای انتقال الکترونیکی اطلاعات میان یک منبع (فرستنده، منبع نوری) و یک گیرنده یا آشکارساز نوری از طریق یک یا چند مسیر ارتباطی به وسیله قراردادهایی که برای گیرنده قابل فهم و تفسیر باشد.
- ح - رایانه دهنده خدمات دسترسی: هر شخص حقیقی یا حقوقی است که امکان ارتباط یا اتصال به اینترنت را برای کاربران فراهم می کند و عبارتند از:
- ۱- ایجاد کننده نقطه تماس بین المللی: رایانه دهنده خدمات دسترسی است که امکان ارتباط یا اتصال پر ظرفیت به اینترنت را از طریق سیستمهای ارتباطی برای کاربران فراهم می کند.
  - ۲- رایانه دهنده خدمات دسترسی کم ظرفیت: رایانه دهنده خدمات دسترسی است که به عنوان واسط میان ایجاد کننده نقطه تماس بین المللی و کاربران عمل می کند و امکان ارتباط یا اتصال به اینترنت را برای آنان فراهم می نماید.
  - ۳- رایانه دهنده خدمات دسترسی حضوری: رایانه دهنده خدمات دسترسی است که امکان استفاده کاربران از اینترنت را به صورت حضوری در محلی معین فراهم می کند.
  - ط - رایانه دهنده خدمات میزبانی: هر شخص حقیقی یا حقوقی است که فضای لازم را برای ذخیره داده کاربران فراهم می کند. ذخیره گذاری اطلاعات یا ذخیره موقت اطلاعات در راستای رایانه خدمات دسترسی، خدمات میزبانی محسوب نمی شود.
  - ی - تدبیرهای حفاظتی: عبارت است از به کارگیری روشهای نرم افزاری یا سخت افزاری یا ترکیبی از آن دو، متناسب با نوع و اهمیت داده ها و سیستمهای رایانه ای و مخابراتی، به منظور جلوگیری از دسترسی به آنها بدون مجوز مرجع قانونی.

بخش دوم - جرایم و مجازاتها

فصل اول - جرایم علیه محرمانگی داده ها و سیستمهای رایانه ای و مخابراتی

مبحث اول - دسترسی بدون مجوز

ماده ۲- هر کس به طور عمدی و بدون مجوز مرجع قانونی، با نقض تدبیرهای حفاظتی داده ها یا سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی، به آنها دسترسی یابد به جزای نقدی از پنج میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران رئیس جمهور

مبحث دوم - شنود و دریافت بدون مجوز

ماده ۳- هر کس به طور عمدی و بدون مجوز مرجع قانونی، داده های در حال انتقال در یک ارتباط خصوصی را در سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی یا امواج الکترو مغناطیسی یا نوری شنود یا دریافت نماید به جزای نقدی از پنج میلیون میلیون ریال تا سی میلیون ریال محکوم خواهد شد.

مبحث سوم - جرایم علیه امنیت

ماده ۴- هر کس به طور عمدی و بدون مجوز مرجع قانونی، به داده های رایانه ای به کلی سری و سری موجود در سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی یا حاملهای داده دسترسی یابد یا داده های رایانه ای به کلی سری و سری در حال انتقال را شنود یا دریافت نماید به جزای نقدی از ده میلیون ریال تا یک میلیارد ریال متناسب با جرم اتفاق افتاده محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- داده های رایانه ای به کلی سری، داده هایی هستند که افشای بدون مجوز آنها می تواند به اساس حکومت و مبانی نظام جمهوری اسلامی ایران و تمامیت ارضی آن ضرر جبران ناپذیری وارد نماید و منظور از داده های رایانه ای سری، داده هایی است که افشای آنها بدون مجوز مرجع قانونی می تواند امنیت ملی و یا منافع ملی را دچار مخاطره کند.

تبصره ۲- آیین نامه شیوه حفاظت و انتقال داده های رایانه ای به کلی سری و سری ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت دادگستری و با همکاری وزارتخانه های کشور، اطلاعات، ارتباطات و فناوری اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه گشته و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

فصل دوم - جرایم علیه صحت و تمامیت داده ها و سیستمهای رایانه ای و مخابراتی

مبحث نخست - جعل

ماده ۵- هر کس با قصد تقلب، داده های رایانه ای قابل استناد یا داده های موجود در کارتهای اعتباری یا مغناطیسی یا سایر علائم یا کدهای کارتهای قابل پردازش و یا مورد استفاده در سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی را تغییر داده یا ایجاد یا حذف یا متوقف نماید جاعل محسوب و به مجازات قانونی مقرر برای جعل محکوم خواهد شد و همچنین هر کس با علم به جعل و تزویر از آنها استفاده کند، به مجازات قانونی مقرر برای استفاده کننده محکوم می گردد.

مبحث دوم - تخریب و ایجاد اختلال در داده ها

ماده ۶- هر کس به طور عمدی داده های رایانه ای متعلق به دیگری را از حاملهای داده یا سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی پاک نماید یا صدمه بزند یا غیر قابل استفاده کند یا به هر نحو به

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

طور کلی یا جزئی تخریب یا مختل نماید به جزای نقدی از ده میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال محکوم خواهد شد.

مبحث سوم - اختلال در سیستم

ماده ۷- هر کس به طور عمدی با انجام اعمالی از قبیل وارد کردن، انتقال دادن، ارسال، پخش، صدمه زدن، پاک کردن، ایجاد وقفه، دستکاری یا تخریب داده ها یا امواج الکترومغناطیسی یا نوری، سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی متعلق به دیگری را از کار بیندازد یا کارکرد آنها را مختل نماید به جزای نقدی از ده میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال محکوم خواهد شد و چنانچه عمل وی به قصد اختلال در نظم و امنیت عمومی باشد و در قوانین دیگر مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد، به مجازات مندرج در همان قانون محکوم خواهد شد.

فصل سوم - کلاهبرداری

ماده ۸- هر کس از سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی با ارتکاب اعمالی از قبیل وارد کردن، تغییر، محو، ایجاد، توقف داده ها یا اختلال در عملکرد سیستم، سوء استفاده نماید و از این طریق وجه یا مال یا منفعت یا خدمات مالی و یا امتیازات مالی برای خود یا دیگری تحصیل کند، کلاهبردار محسوب و به مجازات قانونی مقرر برای کلاهبرداری محکوم خواهد شد.

فصل چهارم - جرایم مرتبط با محتوا

ماده ۹- هر کس به وسیله سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی محتویات مستهجن را ارایه یا منتشر نماید و یا مورد هر قسم معامله قرار دهد و یا به منظور انتشار یا تجارت تولید نماید به مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

تبصره - محتویات مستهجن به محتویاتی گفته می شود که شامل نمایش برهنگی کامل زن یا مرد و یا اندام تناسلی یا نمایش آمیزش و یا عمل جنسی انسان باشد.

ماده ۱۰- اشخاصی که به وسیله حاملهای داده یا سیستم رایانه ای یا مخابراتی مرتکب یکی از اعمال زیر شوند به ترتیب زیر مجازات می گردند:

الف - هر کس محتویات مستهجن را به اشخاص زیر ۱۸ سال تمام ارایه نماید یا محتویات مستهجن اشخاص زیر ۱۸ سال تمام را تولید یا ارایه یا منتشر نماید و یا مورد هر قسم معامله قرار دهد و یا آنها را تهیه یا نگهداری یا ذخیره کند، به حداکثر مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران رئیس جمهور

ب - هر کس به منظور دستیابی اشخاص زیر ۱۸ سال تمام به محتویات مستهجن یا به منظور ارتکاب جرایم، مبادرت به تحریک یا ترغیب یا تهدید یا تطمیع یا فریب آنها نموده و یا شیوه دستیابی یا ارتکاب موارد ذکر شده را برای آنها تسهیل نموده یا آموزش دهد به مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

ج - هر کس محتویات مستهجن غیرواقعی (از قبیل پویا نمایی یا طراحی یا نقاشی) را به قصد ارایه یا انتشار، تهیه یا تولید یا ذخیره یا نگهداری نماید به حداقل مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

تبصره - مفاد مواد (۹) و (۱۰) شامل آن دسته از محتویاتی نخواهد بود که با رعایت موازین شرعی و برای مقاصد علمی یا هر مصلحت حلال عقلایی دیگر تهیه یا تولید یا نگهداری یا ارایه یا انتشار یا ذخیره شده یا مورد معامله قرار می گیرد.

ماده ۱۱ - هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله سیستم رایانه ای یا مخابراتی اکاذیبی را منتشر نماید یا در دسترس دیگران قرار دهد یا با همان مقاصد اعمالی را بر خلاف حقیقت، رأساً یا به عنوان نقل قول، به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامهای رسمی به طور صریح یا تلویحی نسبت دهد، اعم از اینکه از طریق یادشده به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به دیگری وارد شود یا نشود، افزون بر اعاده حیثیت در صورت امکان، به مجازات قانونی مقرر برای جرم نشر اکاذیب محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲ - هر کس به وسیله سیستم رایانه ای یا مخابراتی فیلم یا صوت دیگری را تغییر دهد یا تحریف نماید و منتشر سازد یا با علم به تغییر یا تحریف، انتشار دهد به نحوی که منجر به هتک حرمت یا ضرر وی گردد، به مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.
تبصره - چنانچه عمل مرتکب از مصادیق تعرض به نوامیس مردم باشد به حداکثر هر سه مجازات مقرر در ماده (۶۴۰) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

فصل پنجم - افشای سر

ماده ۱۳ - هر کس به وسیله سیستم رایانه ای یا مخابراتی صوت یا تصویر یا فیلم خصوصی و خانوادگی یا اسرار دیگری را، به جز موارد قانونی، بدون رضایت او منتشر نماید یا در دسترس دیگران قرار دهد به گونه ای که منجر به ضرر وی گردد یا به طور عرفی موجب هتک حیثیت او تلقی شود به مجازات مقرر برای افشای سر محکوم خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران رئیس جمهور

فصل ششم - مسئولیت کیفری ارایه دهندگان خدمات

ماده ۱۴- ایجادکنندگان نقطه تماس بین المللی موظفند با به کارگیری تدبیرها و تجهیزات فنی متعارف محتویات مستهجن موضوع ماده (۹) و بند (الف) ماده (۱۰) این قانون را پالایش نمایند. در غیر این صورت فرد متخلف برای بار نخست به پرداخت جزای نقدی از مبلغ ده میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال و در صورت تکرار به تعطیل موقت از یک هفته تا یک ماه و برای بار سوم به لغو دایم مجوز و محرومیت دایم از تصدی این حرفه محکوم خواهد شد.

سایر ارایه کنندگان خدمات دسترسی نیز که با علم به تخلف ایجاد کنندگان نقطه تماس بین المللی، محتویات مستهجن ذکر شده را به کاربران ارایه دهند به مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهند شد.

ماده ۱۵- ارایه کنندگان خدمات میزبانی موظفند پس از اطلاع از جود محتویات مستهجن موضوع ماده (۹) و بند (الف) ماده (۱۰) این قانون در فضای واگذار شده توسط آنها، به سرعت محتویات ذکر شده را غیرقابل دسترس نموده و مراتب را به مراجع قضایی یا انتظامی محل اعلام و براساس دستور مقام قضایی اقدام نمایند. در غیر این صورت فرد متخلف برای بار نخست به پرداخت جزای نقدی از مبلغ ده میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال و در صورت تکرار به پرداخت جزای نقدی از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال و محرومیت دایم از حرفه ذکر شده محکوم خواهد شد.

فصل هفتم - سایر جرایم

ماده ۱۶- اشخاص زیر به جزای نقدی از پنج میلیون تا بیست میلیون ریال محکوم خواهند شد:

- الف - هر کس با علم و عمد اقدام به تولید یا انتشار یا توزیع یا معامله داده ها یا نرم افزارها و یا هر نوع وسایل الکترونیکی که صرفاً برای ارتکاب جرایم رایانه ای به کار می روند، نماید.
- ب - هر کس با علم و عمد رمز عبور یا کد دستیابی یا داده های رایانه ای را بدون مجوز مرجع قانونی به دیگران ارایه کرده یا مورد معامله قرار دهد یا منتشر نماید به گونه ای که امکان دسترسی بدون مجوز مرجع قانونی به داده ها یا سیستمهای رایانه ای و یا مخابراتی دیگری را فراهم آورد.

تبصره - در صورتی که مرتکب، اعمال یادشده را حرفه خود قرار داده باشد، به حداکثر مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۲۸۷۱/

فصل هشتم - تخفیف و تشدید مجازات و سایر مسائل

ماده ۱۷- اشخاصی که مرتکب جرایم ذکر شده در مواد (۲)، (۳)، (۴) و (۵) این قانون شده اند هرگاه پیش از کشف جرم، مأموران تعقیب را از ارتکاب جرم مطلع نمایند یا به هنگام تعقیب موجبات تسهیل تعقیب سایر مرتکبان را فراهم آورند یا مأموران دولت را به گونه مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند و یا ضرر و زیان ناشی از جرم را در مرحله تحقیق جبران نمایند بنا به پیشنهاد دادستان مربوط و موافقت دادگاه و یا با تشخیص دادگاه در مجازات آنان تخفیف متناسب داده می شود و دادگاه می تواند مجازات مرتکب را معلق و یا او را از مجازات معاف نماید.

ماده ۱۸- هر یک از کارمندان و کارکنان اداره ها و سازمانها یا شوراها و یا شهرداریها و مؤسسه ها و شرکت های دولتی و یا وابسته به دولت یا نهادهای انقلابی و بنیادها و مؤسسه هایی که زیر نظر ولسی فقیه اداره می شوند و دیوان محاسبات و مؤسسه هایی که به کمک مستمر دولت اداره می شوند و یا دارندگان پایه قضایی و به طور کلی اعضاء و کارکنان قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مأموران به خدمات عمومی اعم از رسمی و غیر رسمی به مناسبت انجام وظیفه مرتکب جرایم رایانه ای موضوع این قانون شوند حسب مورد به بیش از دو سوم حداکثر مجازات مقرر محکوم خواهند شد.

تبصره - هرگاه عمل مرتکب مشمول عنوان معاونت در جرم باشد به نصف حداکثر مجازات قانونی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹- چنانچه در اثر ارتکاب جرایم رایانه ای ضرر و زیانی متوجه دیگری گردد، جبران خسارت وارده وفق قوانین و مقررات مربوط صورت خواهد پذیرفت.

بخش سوم - آیین دادرسی

فصل اول - صلاحیت

ماده ۲۰- در هر حوزه قضایی، در صورت ضرورت، به تشخیص رییس قوه قضاییه به تعداد مورد نیاز، شعبی از دادسراها و دادگاههای عمومی و انقلاب و تجدیدنظر برای رسیدگی به جرایم رایانه ای اختصاص می یابد.

تبصره - قضات دادسراها و دادگاههای ذکر شده از میان قضاتی که آشنایی لازم به امور رایانه دارند، انتخاب خواهند شد.

ماده ۲۱- در صورت بروز اختلاف در صلاحیت، حل اختلاف مطابق مقررات قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

فصل دوم - جمع آوری ادله الکترونیکی

مبحث اول - نگهداری داده ها

ماده ۲۲- کلیه ایجادکنندگان نقاط تماس بین المللی و ارایه کنندگان خدمات دسترسی موظفند داده های حاصل از مبادله داده محتوا را حداقل تا سه ماه پس از ایجاد و اطلاعات کاربران را حداقل تا سه ماه پس از خاتمه اشتراک نگهداری نماید.

تبصره - مراجع ذکر شده موظفند آدرسهای IP خود را به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اعلام نمایند.

مبحث دوم - حفظ فوری داده ها

ماده ۲۳- هر گاه حفظ داده های ذخیره شده برای تحقیق یا دادرسی لازم باشد مقام قضایی می تواند دستور حفاظت از داده های ذخیره شده را به اشخاصی که داده های ذکر شده به گونه ای تحت تصرف یا کنترل آنها قرار دارد، صادر نماید و در موارد فوری ضابطان دادگستری می توانند دستور حفاظت را صادر نموده، مراتب را حداکثر تا ۲۴ ساعت به اطلاع مقام قضایی برسانند. چنانچه هر یک از کارکنان دولت یا سایر اشخاص از اجرای دستور ذکر شده خودداری نمایند کارکنان دولت به مجازات امتناع از اجرای دستور مقام قضایی و سایر اشخاص به جزای نقدی از سه میلیون ریال تا ده میلیون محکوم خواهند شد.

تبصره - مدت زمان حفاظت حداکثر سه ماه می باشد و با نظر مقام قضایی قابل تمدید است.

مبحث سوم - افشای داده ها

ماده ۲۴- مقامهای قضایی می توانند دستور افشای داده های حفاظت شده مذکور در مواد (۲۲) و (۲۳) را به اشخاصی که داده های یادشده را در تصرف و یا کنترل دارند صادر نموده تا در اختیار ضابطان قرار گیرد. مستنکف از اجرای دستور به مجازات مقرر در ماده (۲۳) این قانون محکوم خواهد شد.

مبحث چهارم - تفتیش و توقیف داده ها و سیستمها

ماده ۲۵- تفتیش و توقیف داده ها یا سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی در مواردی به عمل می آید که ظن قوی به کشف جرم یا شناسایی متهم یا ادله جرم در آنها وجود داشته باشد.

ماده ۲۶- دستور مقام قضایی به منظور تفتیش و توقیف در صورت امکان باید شامل اجرای دستور در داخل یا خارج از محل و اطلاعاتی نظیر مکان و محدوده تفتیش و توقیف، نوع داده های موردنظر، مشخصات احتمالی فایلها و سخت افزارها و نرم افزارها، تعداد آنها، مدت زمان مورد نیاز، نحوه دستیابی به فایلهای رمزگذاری شده باشد. تفتیش مشتمل بر موارد زیر خواهد بود:

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

الف - تفتیش تمام یا بخشی از سیستم رایانه یا مخابراتی؛

ب - تفتیش داده های رایانه ای ذخیره شده؛

ج - تفتیش حاملهای داده از قبیل: دیسکت و لوح فشرده؛

د - دستیابی به فایلها حذف شده یا رمزنگاری شده.

ماده ۲۷- داده ها، حاملهای داده و سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی که دلیل یا وسیله ارتکاب جرم بوده و یا از جرم تحصیل شده اند، قابل توقیف می باشند.

ماده ۲۸- در جمع آوری داده ها با رعایت تناسب، نوع، اهمیت و نقش داده ها در ارتکاب جرم، به روشهایی از قبیل موارد زیر عمل می شود:

الف - غیرقابل دسترس نمودن داده ها با روشهایی چون تغییر گذر واژه و رمزنگاری؛

ب - تهیه پرینت از فایلها؛

ج - تهیه کپی یا تصویر از تمام یا بخشی از داده ها؛

د - ضبط حاملهای داده ها.

ماده ۲۹- توقیف سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی متناسب با نوع و اهمیت و نقش آنها در ارتکاب جرم با روشهایی از قبیل موارد زیر صورت می گیرد:

الف - تغییر گذر واژه به منظور عدم دسترسی به سیستم؛

ب - خاموش نمودن سیستم؛

ج - پلمپ سیستم در محل استقرار؛

د - ضبط سیستم.

ماده ۳۰- در موارد زیر سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی توقیف خواهند شد:

الف - داده های ذخیره شده به سهولت قابل دسترس نبوده و یا حجم زیادی داشته باشند؛

ب - بهره برداری و تجزیه و تحلیل داده ها بدون وجود سیستم سخت افزاری امکان پذیر نباشد؛

ج - مالک یا مسئول یا متصرف قانونی سیستم به توقیف رضایت داده باشد؛

د - تهیه کپی از داده ها به لحاظ فنی امکان پذیر نباشد؛

ه - تفتیش در محل سبب ایراد صدمه به داده ها گردد؛

و - سایر موارد با تصمیم مقام قضایی.

ماده ۳۱- توقیف حاملهای داده غیرمتصل به سیستم رایانه ای یا مخابراتی، مانند ضبط آلات و ادوات جرم خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

ماده ۳۲- چنانچه در حین اجرای دستور تفتیش و توقیف، تفتیش داده های مرتبط با جرم ارتكابی در سایر سیستمهای رایانه ای یا مخابراتی که تحت کنترل و یا تصرف متهم قرار دارند ضروری باشد، ضابطان با دستور مقام قضایی دامنه تفتیش و توقیف را به سیستمهای دیگر گسترش داده و داده های مورد نظر را تفتیش و یا توقیف خواهند نمود.

ماده ۳۳- در موارد توقیف داده ها، چنانچه به روند تحقیقات لطمه ای وارد نیاید با تقاضا و هزینه مالک یا دارنده حق دسترسی به داده ها و دستور مقام قضایی، کپی داده های توقیف شده به ایشان تحویل می شود، مگر آنکه داده ها غیرقانونی باشد.

ماده ۳۴- در مواردی که با تشخیص مقام قضایی توقیف سیستم یا داده ها سبب ایراد لطمه های جانی یا مالی شدید به افراد یا اخلال در برنامه های خدمات عمومی گشته و یا مخل امنیت کشور باشد از روشهای مناسبتری به جای توقیف استفاده خواهد شد.

ماده ۳۵- متضرر می تواند در مورد عملیات و اقدامهای مأموران در توقیف داده ها و سیستمهای رایانه ای و مخابراتی، اعتراض کتبی خود را همراه با دلایل ظرف ۱۰ روز به مرجع قضایی دستور دهنده تسلیم نماید. به درخواست یادشده خارج از نوبت رسیدگی گردیده و تصمیم اتخاذ شده قابل اعتراض است.

مبحث پنجم - شنود داده ها

ماده ۳۶- شنود داده محتوا ممنوع است، مگر با رعایت قوانین مربوط.

مبحث ششم - سایر موارد

ماده ۳۷- داده های رایانه ای و مخابراتی در صورتی که مطابق این قانون جمع آوری و نگهداری شده باشند می توانند در اثبات جرم مورد استفاده قرار گیرند.

ماده ۳۸- به منظور جلوگیری از بروز هرگونه تغییر، تحریف یا آسیب و حفظ وضعیت اصلی داده های رایانه ای یا مخابراتی جمع آوری شده، لازم است تا زمانی که مرجع قضایی مربوط ضروری می داند، از آنها نگهداری و مراقبت به عمل آید.

تبصره - آیین نامه شیوه جمع آوری، نگهداری و مراقبت از داده های رایانه ای و مخابراتی توسط وزارت دادگستری با همکاری نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه گشته، به تصویب رییس قوه قضاییه خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بخش چهارم - همکاریهای بین المللی

ماده ۳۹- همکاریهای بین المللی، هرگونه مبادله اطلاعات و انجام امور اداری و پلیسی و قضایی که دولت ایران و سایر دولتها را قادر به کشف، پیگیری، تعقیب، رسیدگی و اجرای حکم نماید، در بر خواهد گرفت.

تبصره - چگونگی پیگیری و انجام امور ذکر شده در این ماده و تشکیلات سازمانی مورد نیاز برای اجرای آن به موجب آیین نامه ای خواهد بود که ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت دادگستری با کسب نظر از مراجع مربوط تهیه گشته، به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

بخش پنجم - سایر مقررات

ماده ۴۰- در مواردی که سیستم رایانه ای یا مخابراتی به عنوان وسیله یا ابزار ارتکاب جرم مورد استفاده قرار گیرد و در این قانون مجازاتی تعیین نشده باشد مرتکب مطابق مقررات قانون مربوط مجازات خواهد شد.

ماده ۴۱- میزان جزای نقدی موضوع این قانون، متناسب با شرائط اقتصادی هر سه سال یک بار بر اساس پیشنهاد قوه قضائیه و تأیید هیئت وزیران قابل اصلاح می باشد.

ماده ۴۲- قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی است.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

وزیر کشور